

UITNODIGING

U wordt verwacht op de opening
donderdag 17 oktober om 20u.

De tentoonstelling loopt tot 23/11

NEWS² LETTER

1^e jaargang nr 2
verschijnt zeswekelijks
V.U. Carl De Keyzer

9000 Gent 1
G.P.P. 3-924

XYZ

FOTO^{vzw} GRAFIE

BRABANTDAM 110
9000 GENT
BELO 91 24 07 76

STEUN XYZ-FOTOGRAFIE vzw,
MAAK JE NU LID!

XYZ-FOTOGRAFIE vzw heeft uw
steun nodig. Door je nu lid te ma-
ken doe je dat en daarbij word je
een jaarlang via onze newsletter op
de hoogte gehouden van al onze
activiteiten.

ACTIVITEITEN

**PAUL DE NOOIJER FILMAVOND
7 NOVEMBER 1985 OM 20u.**

Paul De Nooijer is niet enkel foto-
graaf maar tevens filmer. Zijn kort-
films kregen meerdere onderschei-
dingen en een aantal ervan was
reeds te zien op de VPRO. Je kan
De Nooijers' filmwerk beschouwen
als een aanvulling en verlengstuk
van zijn bizarre en wonderlijke fo-
tografie.

Op 7 november toont Paul De
Nooijer zelf zijn films en een reeks
dia's in XYZ.
NIET TE MISSEN!!!

 Kasteellaan 275, Gent 091 253098

Ledenbijdrage:

Gewoon lid: 250 Bf
Erelid: 1000 Bf
Beschermd lid: 5000 Bf (10% op
de aankoop van fotowerken)

Stort uw bijdrage op rek.nr.
440-0210341-20

Vertoonde films

Say goodbye '75: Sequentie herha-
lingen vanuit een vast kamera-
standpunt.

Transformation '76: Polaroid foto
en filmtyp.

Review '76: Fotografisch werk van
PDN en de omgeving waarin het
ontstond.

Touring Holland by bicycle '81:
Vier mensen fietsend door een
kamerlandschap.

Tarting over '81: Ballet met twee
heren en twee taarten.

The third t(h)est '81
Black and White bathroom '82

Window painting '82
Face Race '82-'85

Aanvang: 20u.
Inkom leden: 80 Bf
Niet-leden: 100 Bf

Paul Den Hollander

PAUL DEN HOLLANDER

De nieuwste foto's van Paul Den
Hollander verschillen in wezen niet
van zijn vroeger werk waar de mens
in al zijn vluchtigheid en haast
nog slechts aanwezig was. De
mens is binnen het kader verdwe-
nen en dode opgezette dieren en
tot levenslang veroordeelde we-
zens zijn in de plaats gekomen.
Maar ook die krijgen nu van Paul
geen sterrol toebedeeld, ze vervol-
maken slechts de harmonie.
Paul Den Hollander bezoekt plaat-
sen waar die harmonie der dingen
mogelijk te vinden is. Hij maakt
composities zoals hij ze onbewust
wel zou willen insceneren. De
realiteit blijft voor hem nog steeds
de bron van aanwezige creativi-
teit. De fotograaf hoeft er slechts
datgene uit te halen wat hem raakt.

PAUL DE NOOIJER

Oorspronkelijk opgeleid tot indus-
trieel ontwerper, toch nog goed ge-
komen. Foto's van raar gebouwde
gangen, wachtkamers, afgekeurde
trappen, zand en huiskamers waar-
in alles staat van de vorige bewo-
ners. Verplaatsbare Griekse zuilen.
Ze raken het plafond niet, te kort en
waarom staan ze daar?
Op ouder werk, kasten in het land-
schap en losse huizen. Slechts bij
dreigende luchten gaat De Nooijer

AN DE KNOCK

«Onuitwisbare pijn»

Gekwetst doet pijn, blijft pijn doen,
laat lidtekens na. Gekwetst is een
goed woord, het duidt op zowel een
innerlijke als op een lichamelijke
toestand.

De foto's van An De Knock zijn
naaktportretten van gekwetste
mannen en vrouwen, hun wonden
zijn geheeld tot lidtekens, hun ogen
en houding verraden een nooit ver-

Dat «slechts» is echter van kapitaal
belang en bepaalt de eigenheid van
de kiezer. Een logische evolutie zou
voor Paul Den Hollander kunnen
zijn dat hij, binnen de hedendaagse
trends, zelf zijn objecten kiest en
schikt. In de meeste gevallen is het
echter behoorlijk moeilijk om de
willekeurige creativiteit van de
werkelijkheid te overtreffen.
De oorden die hem inspireren zijn
musea, plant en dierentuinen waar-
in hij zijn drang naar harmonie en
perfektie combineert met een zeker
heimwee naar het verleden. In te-
genstelling tot zijn vroeger werk
komt uit de stofferige musea nu wel
een zekere, weliswaar netjes inge-
pakte, warmte tevoorschijn. Paul
Den Hollander wil dat de kijker het
gevoel, de reuk en het visuele eure-
ka van zijn heldere momenten ook
samen met hem beleeft. Hij wil je

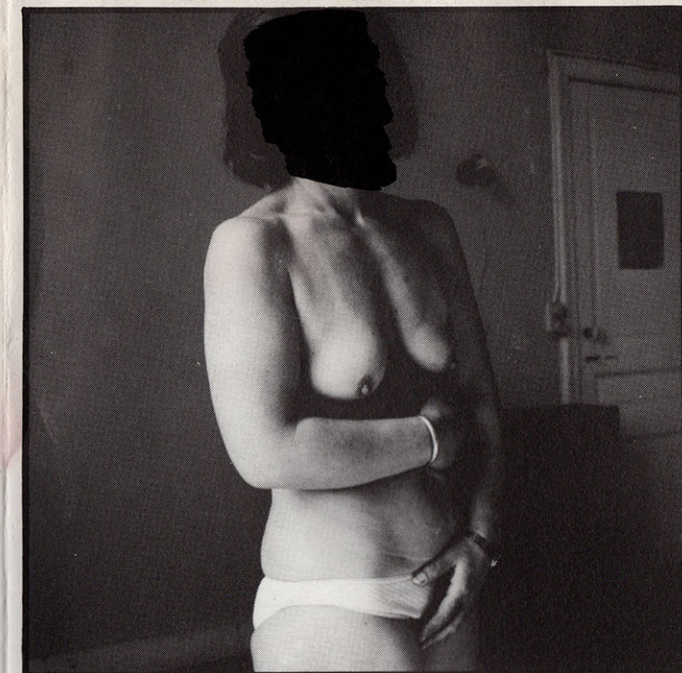
aan de slag.

«Buiten werken is lastiger. Er is al-
tijd wel iets aan de horizon waarvan
je denkt: kan ik dat niet even omza-
gen. Dat stoort mij vreselijk.»
Het wordt nog erger, er staan
mensen op de foto's. Daar zijn
problemen mee, ze kijken beklemd,
dreigend, geen opgewekte recla-
melach. Een voorkeur voor billen
en kostuums rijp voor de stomerij,
overal vlekken, smoezelig, melig en
stoffig. De verhouding tussen

latende pijn.

Met deze reeks foto's studeerde
An De Knock af aan de Konink-
lijke Akademie te Gent, ze zijn het
resultaat van studie jaren lang zoe-
ken naar een eigen taal, die slechts
in de zomer voorafgaande aan haar
laatste jaar op de Akademie defi-
nitief vorm kreeg.
Er is geen enkel medium dat zo
sterk de verleiding tot lichtzinnig-
heid met zich meedraagt als de
fotografie.

De Knock houdt niet van opper-

An De Knock

meenemen naar de plaatsen die hij
graag bezoekt. Maar uit respect
voor de kijker toont hij alleen maar
de juweeltjes die hij na dagenlang
graafwerk heeft ontdekt. Hij toont
niet het eindeloze dwalen, het ge-
vecht met licht en scherpte en het
doelloos zoeken naar een nooit vol-
maakte puzzel.
Een idee of levensvisie? Wellicht,
maar niet noodzakelijk. Paul Den
Hollander zet met zijn nieuw werk
een stap dicht naar zijn eigen
persoon en ontdekt stap voor stap
wie hij is en wat hem werkelijk
fascineert zonder rekening te hou-
den met de eisen van het foto-
wereldje. Het nieuwe werk heeft
duidelijk meer body en persoonlijk-
heid. Hij gaat in wezen terug naar
de periode-voor-hij-een-bekend-
fotograaf-was. De tijd toen hij uren-
lang met een telelens naar vogel-

vrouwen en mannen is ook niet zo-
als het hoort. Een man kijkt onder
een rok, dat doet men niet openlijk.
De vrouwen zijn vaker uitgeklee-
d dan de mannen, die houden hun
hoed op, schoenen of handschoenen
aan. De interieurs zijn vertekend,
De Nooijer gebruikt een groothoek.
«Als ik in interieurs werk kan ik
met een normale lens niet uit de
voeten. De mensen met wie ik werk
wil ik bij wijze van spreken bij de
schouders kunnen pakken en zeg-

vlakigheid, verschillende voor
deze tentoonstelling gemaakte
foto's zijn slechts kontaktafdruk ge-
bleven. Het is er haar nooit om te
doen geweest droge registraties te
maken van «naakten met lidtekens»
; zoals in al haar relaties, ver-
wachte ze ook hier van de gepor-
tretteerde dat hij of zij zich «toon-
de», complete portretten.
Een goed fotograaf is sociaal ge-
traint, begrijpt zijn onderwerp en
weet het op een perfecte manier te
benaderen, hij heeft ontzag voor

tjes zat te spieden om die bij zijn
collectie te voegen. Nu ook speelt
hij de rol van verzamelaar (en wat
is een beter onderwerp dan musea
en botanische tuinen). Zijn intelli-
gentie eist van hem dat hij zich nu
niet meer beperkt tot het naar huis
meenemen van het geslaagde
kiekje van het vogeltje. Nu is alles
netjes verpakt binnen een harmo-
nieuze compositie. Het vogeltje
voelt zich niet meer onbehaaglijk
tegen een floue achtergrond van
bladeren en een blauwe lucht maar
ligt als een kronkelende slang links-
onder in beeld. De bladeren zijn
scherp geworden en de lucht is
dringend aan een nieuwe behang-
beurt toe.
Paul Den Hollander maakt beelden
waar men stil moet blijven bij staan
maar waar men normaal aan voor-
bij loopt. Stil kan mooi zijn. (cdk)

gen «nee, je moet zo gaan staan»,
terwijl ik door de camera kijk. En ik
heb de neiging om met de camera
overal in te willen kruipen.»
Een vreemde wereld, waarnaar
men langer kijkt dan gebruikelijk,
dromen, toneelstukken en sprong-
en in het duister.
Naast een overzicht van De
Nooijers' oeuvre ook gloednieuw
werk, een reeks drieluiken, ernsti-
ger van toon, minder nauwgezet
geïncenseerd, gevoeliger...

zijn onderwerp. An De Knock is er
op een meesterlijke manier in ge-
slaagd haar modellen zichzelf te
laten zijn voor haar camera, zonder
zucht naar sensatie, met alle res-
pekt voor de man of de vrouw op
haar foto's.
De aandachtige toeschouwer wordt
aangegrepen door de verregaande
openhartigheid van haar beelden,
niemand schijnt maar even te moe-
ten glimlachen, we staan oog in oog
met naakte mensen die getuigen
van onuitwisbare pijn. (mh)

Paul De Nooijer

XYZ

FOTO VZW
GRAFIE

BRABANTDAM 110
9000 GENT
BELO 91 24 07 76

**PAUL DE NOOIJER
PAUL DEN HOLLANDER
AN DE KNOCK**

18 10 | 1985
23 | 11

ZO
10u — 13u

WO | VR | ZA
13u — 18u

ILFORD PHOTO